

[Finansministeren.]

ville blive tilfældet, selv om man ændrede lidt på det.

Når udvalget ikke har tilendebragt sit arbejde, skyldes det, at det regnskabsmateriale, som man nødvendigvis må have for at foretage den vurdering, som hr. Dahlgaard var inde på, først skal være i orden. Jeg har ikke noget imod, ja, jeg synes, det er rigtigt, at man i udvalget kigger lidt nærmere på disse ting, og vi vil naturligvis også fra finansministeriets side give udvalget alle fornødne oplysninger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om tipning [af Bo Kristensen m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 184) findes i tillæg A. sp. 4937, fremsættelsen i tidenden sp. 3263).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Finansministeren (Grünbaum): Det forslag, som de konservative her har fremsat om, at hele tipstjenestens overskud skal gå til idrætsformål, ligger meget nær op ad det forslag, som hr. Poul Schlüter fremsatte i 1967.

Jeg havde egentlig troet, at de konservative havde opgivet denne tanke, efter at staten siden 1968 har afgivet 1/3 af bevillingsafgiften til idrætsformål. Såvel dette som den stigende tipsomsætning har bevirket, at der fra tipstjenesten i de sidste regnskabsår er gået næsten 34 mill. kr. til idrætsformål; det er dog et ret anseligt beløb. Jeg kan i denne forbindelse henvise til, at daværende finansminister Poul Møller i samlingen 1970-71 — altså for to år siden —

foreslog tipslovens revisionsbestemmelse ophævet, fordi han fandt, at de i 1967 gennemførte ændringer havde virket tilfredsstillende. Det tilskud til idrætten, som han altså dengang fandt tilfredsstillende, var på ca. 27 mill. kr., altså 7 mill. kr. mindre end det, der nu skulle være utilstrækkeligt.

Jeg ved godt, at der har været en vis stagnation i tipsomsætningen i 1972, men man kan efter min mening ikke lave lovgivningen om, hver gang der sker en midlertidig afmatning på et område.

De sidste oplysninger fra tipstjenesten viser, at omsætningen har sat ny rekord efter indførelsen af 5 ugers kuponerne. Derudover har tipstjenesten som bekendt forbedret en række andre ændringer, der efter erfaringer fra udlandet skulle stimulere omsætningen. Jeg synes, at vi i hvert fald må afvente virkningen af disse ting, før vi ser, om der er anledning til at ændre på tipslovens fordelingsregler.

Når jeg ikke kan acceptere lovforslaget, skyldes det endvidere, at en ændring af fordelingen af tipsoverskuddet også har betydning for statens økonomi. Af overskuddet i sidste regnskabsår blev 4,3 mill. kr. anvendt til almene kulturelle formål og andre 4,3 mill. kr. til støtte til ungdommens friluftsliv og til velgørende og almennyttige formål. Det er mange gode formål, der støttes på denne måde, og forslagsstillerne må være klar over, at de organisationer, som får disse tilskud, har god brug for pengene og vil rejse krav om støtte fra statskassen, hvis tipstilskuddene falder bort.

Det vil føre for vidt her at opremse navnene på alle de gode formål, der støttes, men jeg kan da nævne Landsforeningen af Vanføre, Evnesvages Vel, Danske Døves Landsforbund, Dansk Forsorgsselskab, og jeg kunne nævne mange andre.

Jeg finder det meget ejendommeligt, at de konservative, som ustandselig taler om besparelser, og som netop har fremlagt et nyt stort spareprogram, går ind for en udvidelse af idrætsstøtten, der har den helt klare konsekvens, at der bliver yderligere pres på statskassen. Men jeg forstår naturligvis, at de konservative gerne vil have noget mere sympati og altså i dette tilfælde hos idrætsudøverne. Men jeg synes ikke om den måde, man gør det på.

Som det fremgår af det allerede sagte,

[Finansministeren.]

kan jeg ikke støtte lovforslaget, og jeg vil gå så vidt som til at henstille til forslagsstillerne at trække lovforslaget tilbage.

Robert Pedersen: Den socialdemokratiske gruppe har grundigt og seriøst diskuteret det af den konservative gruppe fremsatte lovforslag, og jeg er blevet bemyndiget til at udtrykke megen sympati for målsætningen: at støtte det frivillige sportsarbejde, men samtidig tage afstand fra den måde, man foreslår at gøre det på. Her er vi helt på linie med den kronik, der var i Berlingske Tidende forleden dag.

Når idrættens forhold til samfundet bliver behandlet meget for tiden, tror jeg ikke, politikerne kan unddrage sig en vis skyld heri. I forhold til andre fritidsaktiviteter har sporten faktisk fået mindre tilskud, og selv om den kommuneundersøgelse, vi lige har fået, viser forholdsvis god støtte på lokalt plan — også halbyggeri m.m. er godt — tror jeg, at vi bliver nødt til meget snart at tage idrættens forhold op til en generel behandling.

Idrætten har også på anden måde været stedbarn i vort samfund, et spørgsmål, der bliver rejst af Nordisk Råds litteraturpristager, Enquist, i bogen „Sekundanten“, og vi kan vel her pege på, at da hr. K. Helveg Petersen for nogle år siden udgav en kultur-redegørelse, var næsten alle fritidsaktiviteter behandlet undtagen den største, nemlig sportsbevægelsen, som ikke var nævnt med et eneste ord.

Jeg synes også, der er grund til at sige, at idrætten vel i nogen grad selv er skyld deri. Indtil for nylig havde idrætsledere en, skal vi kalde det gammelliberal holdning til samfundsmagten. Man mente ikke, man kunne bede om støtte, for det ville forpligte, og selv et nært venskab mellem afdøde statsminister H. C. Hansen og foldboldlederne medførte ikke, at man fra den side forsøgte at få tilskuddene sat i vejret. Men man må vel også nok have lov at sige, at hvis kursen nu skal ændres, tror jeg nok, at politikere med mindre sympati vil se på de forslag, der ligger fra sportsside, f. eks. fra AGF, om halv-professionalisme i dansk sport.

Konkret om forslaget vil jeg sige 6 ting.

For det første synes jeg, det er mangelfuldt og utilstrækkeligt. Hr. Bo Kristensen siger, at vi løser ikke alle idrættens proble-

mer, og det er der vel ingen der forventer, men man må vel stille det spørgsmål, om man overhovedet ved dette lovforslag løser noget problem.

Når der endvidere står, at den nuværende regering nedsatte idrætsudvalget, må jeg påpege, at det var den forrige regering, der gjorde det. Og når man siger, at tingene trækker i langdrag, og ligesom lægger skylden på regeringen, må jeg fortælle hr. Bo Kristensen, at udvalget består væsentligst af aktive folk i idrættens arbejde med Klaus Boje fra HIK som sekretær og Dansk Idræts-Forbunds formand, Kurt Møller, Gunnar Nu Hansen og andre som medlemmer, så at dette arbejde har været 2½ år, må helt tilskrives idrættens egne folk.

Når man senere siger, at man kan vende tilbage til en revision af idrættens forhold, så synes jeg, at når vi nu møder kritik af, at der gennemføres for mange love i dette høje ting, ude i befolkningen, ville det være lidt forkert at lave en revision nu, der ikke løser nogen problemer, og så vende tilbage senere til en ændring.

Når man endvidere påpeger, at der af tipsmidlerne er mulighed for at støtte andre aktiviteter i det danske samfund, tror jeg nok, samtlige politiske grupperinger i denne sal har gjort den erfaring, at tipsmidlerne er en god kilde at kunne øse af ved løsningen af mange af de problemer, der i øvrigt kan løses, og jeg synes også, det er helt ved siden af at blande narkotikabekæmpelse og støtten til idræt sammen. Man behandler nu engang ikke syge og raske mennesker med de samme midler.

Konkret vil jeg sige, at socialdemokratiets holdning er den, at idrætten bør have samme støtte økonomisk som andre fritidsaktiviteter, og vi har fuld sympati for den kritik, der har været rejst af, at lederen i en ungdomsklub, hvor man kan spille bordtennis, kan have 27.000 kr. i gage om året, hvorimod lederen i en egentlig bordtennis-klub selv må betale alt det, det koster for at være med. Det er en dårlig behandling af idrætten, og det er et forhold, som vi må se på. Men jeg vil gerne samtidig sige, at jeg synes, vi skulle efterleve den tradition fra vort arbejde, at vi venter, til der kommer et udspil fra idrættens egne folk, og jeg synes, at hvis denne debat kun kan få én konklusion, at vi alle vil vise velvilje til, støtte til

[Robert Pedersen.]

idrætten, må vi vente, at udspillet kommer enten fra idrætsudvalget eller fra Dansk Idræts-Forbunds formand, hr. Kurt Møller.

Robert Christensen: Der er ingen tvivl om, at det formål, forslagsstillerne har her, er uendelig smukt, for idrætten som et led i vort kulturliv spiller jo en enorm rolle. Lad mig bare nævne, at et af slagordene i dagens tilværelse er kondi, og hvis der er nogen, der har mulighed for at være med til at sætte dette arbejde i gang, er det nok de idrætsfolk og idrætsledere, som i forvejen er eksperter på det område.

Der er vel heller ingen tvivl om, at der er en meget stor del af vore samfundsborgere, som i denne beskæftigelse finder sig et indhold i deres fritid. Jeg tror endda, man kan sige, at der er nogle, der finder et indhold i tilværelsen ved at være idrætsudøvere. Jeg vil også gerne berømme dette frie foreningsarbejde, dette frie folkelige arbejde, der sker. Jeg har altid anset det for at være en opdragelse til demokrati, at vores ungdom i en tidlig alder er med til at lede deres egne foreninger.

Der er heller ingen tvivl om, at når samfundet ofrer penge på idræt, sparer vi på andre områder, fordi idrætten nok er forebyggende på en del områder.

Jeg vil også gerne nævne, at idrætten her i landet har en opgave, man måske ikke tænker så meget over, men den har i høj grad en udadventt opgave, nemlig ved deltagelse i internationalt samarbejde ved stævner, verdensmesterskaber, olympiader m. m., og derfor er vi også gerne med til at støtte dette arbejde.

Selve lovforslaget, som det foreligger, bærer præg af, at det slet ikke er gennemtænkt, at det simpelt hen er noget, der er lavet, fordi idrættens folk er begyndt at skabe en kontakt til os herinde i folketinget, og så skulle der jo svares med et eller andet. Fra én side svarede man med lotto, og fra en anden side svarede man, at så kan man jo give idrætten det hele, altså hele overskud-

det ved tipning. Det er slet ikke gennemtænkt, for hvis man gør det, skærer man den del af tipspengene væk, som bruges til andre formål. Og hvad er disse andre formål? Finansministeren nævnte pænt en del af disse formål, og jeg er helt enig. Jeg kan også nævne andre. Vi har her i landet 4 landsdækkende idrætsorganisationer, hvoraf de 3 er nævnt direkte i tipsloven, medens den fjerde, nemlig Dansk Firmaidræts Forbund, måske er det, der får en meget stor betydning i fremtiden, fordi det vel ikke er usandsynligt, at arbejdspladsen i det moderne byliv kommer til at spille den samme rolle, som sognet gjorde i livet på landet tidligere. Den får sine midler ud af de 10 pct., og hvis forslagsstillerne fik deres lovforslag igennem, faldt det helt bort.

Jeg skal nævne, at støtten til friluftslivet, og derindunder kommer vores spejderorganisationer m. m., hvis formål vel er lige så hæderligt og lige så godt som idrætsfolkernes, også vil falde bort.

Dernæst er der en del kulturelle, videnskabelige og kunstneriske formål, der støttes. Vi har mange skoler, vi har mange idrætsanlæg, som har fået kunstnerisk udsmykning for de penge. Jeg tror også, det er et godt formål.

Er forslagsstillerne klar over, at hvis lovforslaget går igennem, betyder det i hvert fald en ændring af den procentdel, der nu bruges til de forskellige idrætsorganisationer. Jeg vil sige som hr. Robert Pedersen: lad os dog vente, til disse organisationer selv er færdige med deres arbejde i idrætsudvalget, med deres indbyrdes forhandlinger, og lad dem så få indflydelse på, hvordan det skal gøres, i stedet for at vi uden videre gør det.

Jeg vil gerne til slut sige, at fra venstres side kan vi ikke deltage i gennemførelsen af dette lovforslag, men vi er meget velvillige over for, at der via tipsloven gives flere penge til idrætten, fordi vi mener, pengene er givet godt ud.

Det sidste, vi lavede, var en lovændring, sådan at man kan trække lod, hvis en kamp

[Robert Christensen.]

bliver aflyst. Det gav en stigning i omsætningen, som nu har stagneret et stykke tid. Finansministeren nævnte 5 ugers kuponerne, der igen gav en stigning. Jeg er ikke spor i tvivl om, at når man har indført 13 kampe på kuponen til næste år, giver det igen en stigning i omsætningen. Alt det vil vi gerne medvirke til. Og jeg vil gerne nævne, at det, det koster at tippe en række på tipskuponen, er det samme beløb, som da tipsloven blev gennemført — jeg tror, det var 1947. Inflationen har jo bevirket, at det i høj grad er blevet småpenge. Jeg tror, det vil være farligt at forøge det klækkeligt på én gang, men man kunne måske trappe det op og så ad den vej få flere penge til idrætten uden at tage pengene fra andre gode formål. Det finder vi ikke nogen grund til at medvirke til.

Elmholt: Fra konservativ side er her fremsat et forslag til lov om ændring af lov om tipning. Jeg vil gerne indlede med at sige, at der er måske behov for, at vi i dette ting får en bred debat om idrættens problemer taget i bred målestok. Det er allerede rejst, dette spørgsmål, og det vil vi gerne give tilslutning til. Men det er jo kun et spørgsmål om ændring af lov om tipning, og derfor skal jeg i det store og hele samle bemærkningerne om dette.

Som de foregående ordførere har nævnt, vil også vi gerne pege på, at efterhånden som fritiden øges for befolkningen, må vi også sørge for, at der er muligheder for at anvende denne øgede fritid på en god måde, og det finder vi at idrætten giver den danske ungdom. Den får lejlighed til at afreagere, den får lejlighed til at bruge sine kræfter, og selv om man måske ikke skal drage det ind i en direkte sammenhæng, er der vel en forbindelse mellem idrættens betydning og den udfoldelse, der dér kan finde sted. Det kan være såre nyttigt at søge at få så mange unge som muligt ind på at dyrke idræt og deltage i idræt for derved at trække flere væk fra ungdomskriminalitet, narkotikaproblemer, og hvad vi ellers kan tage med i denne forbindelse.

Men skal idrætten virke efter sin hensigt, må den nødvendigvis have de tilstrækkelige faciliteter. Vi påskønner i høj grad det arbejde, der gøres af de mange tusinde frivil-

lige og ledere, og føler det som vor opgave at give dem rimelige betingelser for at udføre deres arbejde.

Som det er nævnt i lovforslaget, fik idrætten fra tipstjenesten i det finansår, der sidst er gjort regnskab for, 34 af de 42,5 mill. kr., overskuddet andrager. Nu vil de konservative give idrætten hele beløbet, og de 8,5 mill. kr., som er anvendt til andre, særdeles udmærkede formål, skal så direkte ind på statens budget. Det sidste kan vi ikke fra radikal side medvirke til. Vi kæmper i disse uger og dage heroisk for at få nogenlunde antagelige resultater af sparebestræbelserne, og derfor mener vi ikke, at tiden er inde til at føre ekstra millioner over på statens budget.

Men selve formålet med det konservative lovforslag, dette at give idrætten øget støtte, vil vi gerne støtte, og vi fra vor side vil gerne være med til i et udvalgsarbejde at se nærmere på dette problem. Vi tror også, det vil være rimeligt at følge den tanke, som er nævnt i fremsættelsen, nemlig at opkræve yderligere en femøre pr. række. Det er i øvrigt en tanke, som er blevet ventileret i den radikale gruppe allerede for flere måneder siden. Vi har sympati for tanken om på den måde at skaffe flere penge til idrætten, som vi gerne vil støtte.

Som sagt arbejder vi i disse uger og dage med at få held i sparebestræbelserne, og selvfølgelig må også det område, som her diskuteres, indgå i en helhedsvurdering. Derfor skal jeg ikke give anvisninger på, hvordan en ekstra tipsfemøre skal anvendes. Hvis omsætningen fortsætter, som den er i øjeblikket, vil 5 øre mere pr. række give 37,5 mill. kr. Måske får vi en kortvarig nedgang, hvis afgiften sættes op, men det er alligevel store beløb, der er tale om. Jeg tror ikke, det er hensigtsmæssigt at begynde at fabulere over, hvordan disse penge skal fordeles, men vi vil gerne deltage i et udvalgsarbejde og se på, hvordan vi giver idrætten øget støtte. Ledetråden i vores arbejde skal være, at de idrætsgrene, der virkelig giver beskæftigelse og fritidsunderholdning til de mange unge, også skal have de største portioner ved den eventuelle mertildeling, der kan blive tale om.

Per Dich: Finansministeren var så venlig at berette om tipslovgivningens historie. Jeg

[Per Dich.]

synes, at hvis man skal se historisk på dette lovforslag, behøver man ikke at gå så langt tilbage i historien, som finansministeren gjorde; man kan i og for sig nøjes med de sidste 5-6 dage. Forslaget er fremsat, 7 dage før 5,8 pct.s panikken fik det konservative folkeparti til at fremsætte sit spareforslag, som det ikke passer særlig godt sammen med. Dernæst behandles det nu kun 5-6 dage efter, at forslagsstillernes partifælle hr. Lembourn her i salen deltog i debatten om lovforslaget vedrørende teatervirksomhed. I forslagsstillernes skriftlige fremsættelse hedder det:

„...vi vil være villige til at hjælpe regeringen med at spare dette og andre beløb andre steder.“

Jeg vil gerne have lov at citere, hvad hr. Lembourn sagde forleden under debatten om teaterlovforslaget om en sådan fremgangsmåde. Hr. Lembourn sagde:

„Så er der spørgsmålet om pengene. Ministeren nævner, at pengene skal hentes inden for kulturministeriets budget, og det er jo en smuk tanke i en sparetid. Men inden man kan stemme for dette, må vi vide: hvem er det, der skal betale? Er det bibliotekerne, der skal betale? Er det forfatterne? Hvem er det egentlig, der skal betale? Hvis man bare siger ja til dette, så aner man jo ikke, hvem det går ud over. Det må vi have en oplysning om, inden vi kan gå ind for det.“

Hvad angår dette lovforslag om tipningen, er det helt klart, at man ikke ved eller i hvert fald ikke har gjort rede for, hvem der skal betale. Det hedder, at den hidtidige støtte over tipsmidlerne til kulturelle og almennyttige formål, friluftsliv osv. skal overføres til de enkelte ministeriers budgetter. Det er ikke småpenge, der er tale om, og det er i hvert tilfælde givet, at hr. Lembourn vil kunne konstatere, at der til litterære formål vil blive en manko på godt og vel ¼ mill. kr. Jeg kan ikke lade være også at undre mig over, om forslagsstilleren har talt med de konservative medlemmer af finansudvalget om denne sag. Jeg har vanskeligt ved at forestille mig nogen særlig begejstring fra den side.

Socialistisk folkeparti vil meget gerne deltage i en seriøs diskussion om idrættens

problemer. Jeg skal ikke gentage de mange smukke ord, de foregående ordførere har sagt om nytten af idrætten, og hvilken betydning den har i dansk kulturliv. Men jeg understreger, at det må være en seriøs behandling af disse problemer, og vi mener ikke, at dette lovforslag kan betragtes som et seriøst oplæg til en behandling heraf. Vi mener, at det hverken vil løse det ene eller det andet problem i denne forbindelse, og kan derfor ikke medvirke til dets vedtagelse.

Lis Møller: Jeg må tage afstand fra det af min gruppe fremsatte lovforslag. Den konservative folketingsgruppe har lige fremlagt en række spareforslag, som jeg helt kan tiltræde, og derfor beklager jeg fremsættelsen af dette lovforslag, som betyder en merudgift for staten på ca. 8 mill. kr.

Dansk Tiptstjenestes overskud er som nævnt i bemærkningerne til lovforslaget i det seneste regnskabsår opgjort til 42,5 mill. kr. Deraf tilfalder der i dag idrætten ca. 34 mill. kr. Det er ikke småpenge, især når man tager i betragtning, at idrætten også får stor støtte fra kommunerne. Nu er det tilfældigvis fodbold, folk spiller på, men det kunne lige så godt være meget andet. De formål, som i dag får støtte fra tipsmidlerne, kan man ikke bare lade ude i den kolde sne. Der er mange værdifulde projekter imellem, og de må altså herefter over på finansloven, hvad jeg imidlertid ikke tror finansministeren eller fagministrene kan love i en tid, hvor vi skal spare. Muligheden for at opkræve yderligere 5 øre pr. række tror jeg godt vi kan se bort fra. Det er blot en ekstra skat, og inden længe kræves den også over til idrætten.

Hvem er det så, der får støtte via tipsmidlerne, og som efter lovforslaget skal droppes? Finansministeren har nævnt nogle, og jeg kan nævne andre: Landsforeningen Evnesvares Vel, Danske Døves Landsforbund, Foreningen for spastisk lammede Børn, Landsforeningen til Bekæmpelse af dissemineret Sclerose, Dansk Kvindesamfund, Landsforeningen af Vanføre, Enlige Mødre, Boligudvalget for Bevægelseshæmmede, børnelandsbyen på Als, Landsforeningen for Sukkersyge, og sådan kunne jeg blive ved. Jeg vil ikke være med til at favorisere sunde og raske unge på bekostning af

[Lis Møller.]

de grupper, jeg lige har nævnt, og jeg kan for øvrigt sige, at det er der andre i min gruppe der heller ikke vil.

Tastesen: Når jeg går på talerstolen, er det for at supplere og korrigere mit eget partis ordfører, hr. Robert Pedersen.

Hr. Robert Pedersen sagde, at klubområdet var begunstiget i forhold til sportsområdet. Man kunne ved at være instruktør i bordtennis i klubberne opnå en indtægt på 27.000 kr. om året. Den pågældende skal nu være særdeles flittig, for det er mange aften-timer, det så drejer sig om. I klubberne er det for manges vedkommende en supplerende beskæftigelse at stille sig til rådighed for klubarbejdet i aften-timerne, og ligestilling med idrætten er på dette område absolut til stede. Hvis hr. Robert Pedersen studerede fritidsloven, ville han vide, at fritidsloven giver mulighed for at oprette interessegruppe i bordtennis med nøjagtig den samme timebetaling, som man får for dette arbejde på klubområdet. Jeg synes, det er nødvendigt at sige det, for at der ikke skal være nogen misforståelse.

Jeg ønsker selvfølgelig, idet jeg i øvrigt er enig med hr. Robert Pedersen i det, han sagde i sin ordførertale, at foreningsarbejdet skal have de bedst mulige vilkår, herunder selvfølgelig også det vigtige sportsområde. Men man må i denne forbindelse ikke glemme, at de særlige socialpædagogiske fritidsforanstaltninger, klubområdet står for, har en særlig forebyggende karakter i hele det ræs, der præger vores tid. Den forebyggende karakter, klubområdet har, må på ingen måde forringes, men samtidig skal idrætsområdet og foreningsarbejdet i al almindelighed selvfølgelig have deres vilkår forbedret.

Ordføreren for forslagsstillerne (Bo Kristensen): Det af os fremsatte lovforslag fører ganske naturligt en linje videre, som er blevet lagt i det konservative folkeparti på de sidste 2-3 års landsrådsmøder, hvor vi har haft nedsat udvalg specielt om idrættens og friluftslivets forhold. Derfor er det ikke noget, der kommer som en hastesag fra os. Det er en problemstilling, som vi ønsker der skal arbejdes videre med i et udvalg her i folketinget.

Der har været holdt et „idrætsting“ i den anden ende af dette hus, hvor samtlige partiers ordførere gav udtryk for deres fulde sympati. Sågar ordføreren for det største parti i denne sal sagde, at man skulle sørge for, at der kom betydelig flere penge ind til idrætten, f. eks. ved lotto. Men så synes vi nok, det er lidt mærkeligt, at når der endelig ligger et forslag herom på bordet, stiller man sig ligesom i en passituation. For mig er det navnlig ejendommeligt ud fra den betragtning, at vi først og fremmest må se på det ud fra, hvordan der skal prioriteres i fremtiden. Skal vi prioritere det frivillige arbejde eller det pædagogisk-faglige arbejde højest i den fritid, som vi får mere og mere af? Så er det ikke længere 42 mill. kr., vi snakker om. Det bliver langt større beløb, hvis vi i det frivillige arbejde skal over på et mere fagpædagogisk sigte. Det kan heller ikke være finansministeren helt uvedkommende, at vi for øjeblikket betaler 1.700 kr. til en fritidsklub under socialministeriet som forebyggende arbejde, men 330 kr. om året til en klub, som kører med frivillige ledere.

Det i sig selv får mig til at ønske, at vi omprioriterer og tager en anden stilling til spørgsmålet om den frivillige leder. Vi kan jo få langt flere til at være medlem for de samme penge, når det er de frivillige ledere, som står for arrangementerne, end når det er en faglig-pædagogisk arbejdsopgave under socialministeriets regie.

Det er ikke min agt på det konservative folkepartis vegne at trække lovforslaget tilbage. Tværtimod ønsker vi at gå ind i et arbejde, som der ganske rigtigt er en lang række problemer i forbindelse med. Det er også derfor, vi i fremsættelsen udtrykkelig har gjort opmærksom på, at den mulighed kan foreligge, at man lægger 5 øre mere på pr. række. Denne mulighed skal ikke umiddelbart være den første, for så udelukker vi straks principdiskussionen om, hvordan folketinget egentlig skal prioritere udgiftkrævende poster på den lange række områder, som i dag er puttet ind i en tipslov og dermed er inde i den automatiske stignings-takt, afhængigt af hvor mange penge der bliver stillet til rådighed af tipsmidlernes overskud. Der er blevet sagt, at det er seriøse opgaver, og det finder jeg bestemt også. Men det kunne jo være, at det var nok så rart at få dem ind under de almindelige

[Bo Kristensen.]

fagministres område som en udgiftspost på finansloven, for der kunne jo være områder, som politisk ville blive prioriteret langt højere, end de er i dag. Her tænker jeg på friluftslivet igen, på konfrontationen mellem socialministeriets fritidsklubber og arrangementer og på den anden side de frivillige ledere, der arbejder — jeg vil nærmere sige knokler — som billig arbejdskraft for samfundet.

Det konservative folkeparti har lyst til at gå nye veje i stedet for fortsat at holde sig til det etablerede. Vi må betragte begge dele som forebyggende arbejde, men det ene er et forebyggende arbejde til en langt lavere pris end den, vi kender fra andet forebyggende arbejde.

Ordførerne har været inde på en lang række betragtninger, hvori der selvfølgelig også var nogle detaljer, som jeg er interesseret i at få udbygget under udvalgsarbejdet. Når hr. Robert Pedersen er inde på betragtninger om procentfordelingen imellem de forskellige landsorganisationer, er det selvfølgelig ikke noget, man kan tage stilling til i et lovforslag uden at have forhandlet det med de enkelte lands- og landsdelsorganisationer. Derfor må der et udvalgsarbejde til, hvor disse organisationer er med, og hvor vi kan blive klar over deres organisationsforhold. Derfor er det med i vort lovforslag, at der bør foretages et udvalgsarbejde på dette område.

Jeg takker hr. Robert Christensen for hans bemærkninger om det indadrettede, deciderede idrætsarbejde og det udadrettede arbejde. Det er netop her, vi får problemer. Ellers ville det være så dejlig let at putte idrætten ind i en fast organisation og dermed på en fast plads under finansloven. Men det ville være meget vanskeligt, for man kan nu engang ikke lovgive ens for konkurrencevirksomhed og for stævner med samkvem som hovedformål. Det er jo kun en ganske lille del af idrætten, som er egentlig konkurrenceidræt. Det er kun en 3-4 pct. af organisationernes idrætsfolk, som mødes udelukkende for konkurrencens skyld. Den overvejende del af idrætten er for samkvemets skyld, både på nationalt dansk plan og på internationalt plan, og det arbejde vil vi have meget svært ved at styrke igennem

lovgivning. Derfor bør midler dertil ikke være så fastlåst som andre.

Jeg takker som sagt for bemærkningerne og håber, at dette vil være i hr. Robert Pedersens tanker, når han erindrer hr. Orla Møllers forslag om lotto. Dermed kan man måske gå med til, hvis der ikke er andre veje frem, en ekstra femøre som en udvidelse af tipsmidlerne.

Der er for mig at se af ordførerne lagt op til, at vi skal have et udvalgsarbejde, selv om venstre måske lige i øjeblikket har vanskeligheder ved at se fordelene ved et udvalgsarbejde. Må jeg lige advare mod at tale om, at vi har et idrætsudvalg. Det hedder det ikke. Det hedder et idræts- og friluftslivsudvalg, og dermed har det skiftet karakter, for flertallet i udvalget består af friluftslivets folk. Det vil altså sige, at idrætsmedlemmerne i forvejen er i mindretal. Da man i sin tid her i folketinget nedsatte udvalget, var det et udvalg til kulegravningen af idrættens forhold. Men det har udvidet sit kommissorium så meget, at man i dag må tale om, at idrættens interesser ikke er tilgodeset i den grad, som vi måske kunne ønske det her i folketinget. Deri ligger problemet, og derfor må vi have et udvalgsarbejde og se på problemerne, inden den færdige betænkning kommer. Der er nu allerede gået to år, og vi skal nok vente to år endnu, selv om det er et hurtigt arbejdende udvalg. Jeg finder det meget væsentligt, at vi ikke venter, men går i gang med et udvalgsarbejde og prøver på at løse de problemer, der er lagt op til.

Jeg kan være enig i de betragtninger, at selvfølgelig er der en lang række områder, som det er værdifuldt at tage med. Men de må have deres plads uden for tipsloven. Der er ikke lagt op til fra det konservative folkepartis side, at de ikke skal tilgodeses, men det kunne være rimeligt at få dem placeret, så de ikke var afhængige af, om der kom et større eller mindre overskud ind. Lad os få fagministrene til at lave en reel prioritering af støtten til de foreninger, landsorganisationer, kunststøtteordninger osv., der eksisterer i dag. Lad det finde sted i de ministerier, hvor det hører hjemme, således at vi finder frem til de reelle udgifter ved at køre de områder, der her er tale om. Der har fra vor side ikke været tale om at forbigå det arbej-

[Bo Kristensen.]

de, som gøres bl. a. ved hjælp af de 8,5 mill. kr., men tværtimod få dem placeret rigtigt i fagministrenes prioritering.

Støtter: Der udføres et kæmpearbejde inden for vore idrætsforeninger. Lederne er samfundsstøtter, hvis indsats ikke er tilstrækkelig påskønnet. Der udføres også et kæmpearbejde inden for en lang række frivillige sociale og kulturelle foreninger, og det arbejde, der udføres her, er måske heller ikke altid lige godt påskønnet fra samfundets side.

Når den socialdemokratiske gruppeformand og politiske ordfører, hr. Orla Møller, til støtte for idrætten har foreslået indførelse af et lotto, må det også være muligt for den konservative folketingsgruppe minus et enkelt medlem at fremsætte et forslag for folketinget som det foreliggende.

Det forekommer mig, at ordførerne, måske bortset fra hr. Elmholt, tilsyneladende ikke har læst vor ordførers fremsættelse, hvori han udtrykkelig fremhæver, at der er mulighed for at opkræve yderligere 5 øre pr. række med henblik på at støtte de i denne debat omtalte kulturelle og almennyttige formål.

Jeg tror i virkeligheden, at de gnister, som denne debat har slået, er fremkommet derved, at man mener, at idrætslivet og det kulturelle og sociale liv er lige vigtige, og at man skal varetage begge interesser. Det er også rigtigt, men jeg kan ikke se, at der skulle være noget i vejen for, at man kan opkræve 3 kr. 50 øre for 10 rækker. Jeg tror, at spillerne vil tage det temmelig roligt, om de skal betale 3 kr. eller 3 kr. 50 øre. Jeg vil derfor foreslå, at man i det kommende udvalgsarbejde koncentrerer sig om den løsning på problemet.

Svend Haugaard: Hr. Bo Kristensen fremførte, at i det „idrætsting“, der for en tid siden blev holdt her i den anden ende af Christiansborg, havde alle, der talte for partierne, lovet flere penge til idrætten. Jeg vil som en af dem, der talte for et parti, lige sige, at der fra min side absolut ikke var nogen støtte til den form, som foreslås i dette lovforslag, ej heller nogen støtte til lotto eller andet af samme slags. Derimod sagde jeg forholdsvis tydeligt, at jeg i prin-

cippet ville gå ind for en gradvis ligestilling af idrætsudøvelse og anden fritidsvirksomhed, og jeg understregede samtidig, at støtten skulle derud, hvor aktiviteten foregik. Det garanterer dette lovforslag under ingen omstændigheder.

Finansministeren (Grünbaum): Jeg har kun ganske få bemærkninger at gøre til det, hr. Bo Kristensen sagde.

Hr. Bo Kristensen gjorde meget ud af, at man skulle flytte alle de øvrige formål, som nu tilgodeses af tipsmidlerne, over til de pågældende fagministre. Men hvorfor så egentlig bevare idrætten under finansministeren? Det synes jeg nok man skylder en forklaring på. Der er ikke megen logik i det. Jeg ved ikke, om det er, fordi finansministeren tidligere har været en meget energisk udøver af forskellige grene af idrætten. Det kan det vel ikke være. Jeg må takke for tilliden; jeg er altså blevet idrættens minister i dag.

Jeg vil dog gerne sige, at jeg i modsætning til ordføreren for forslagsstillerne har så megen tillid til idrættens folk, at jeg ikke tror, de vil være med til eller har nogen sympati for et forslag, der i hvert fald, som det er udformet, vil tage betydelige midler fra en hel række gode formål, som jeg er sikker på at de allerfleste af idrættens folk gerne ser støttet også gennem tipsmidlerne.

Per Dich: Jeg vil lige rette en misforståelse. Hr. Bo Kristensen sagde, at han mente, at med undtagelse af repræsentanten for venstre ønskede de øvrige ordførere udvalgsbehandling. Det er ikke rigtigt. Jeg har ikke givet udtryk for noget ønske om en sådan udvalgsbehandling. Jeg sagde, at der var god grund til en seriøs diskussion af idrættens problemer, men at jeg ikke fandt, at denne kunne finde sted på grundlag af det foreliggende lovforslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Bo Kristensen): Jeg takker for bemærkningerne fra finansministeren. Vi behøver vel ikke at komme ind i en dialog om spørgsmålet om tidligere idrætsmænd eller udøvende. Men der er i hvert fald noget undervejs, der hedder TRIM, som har behov for stor støtte, og dér kunne vi godt ønske at se finansministeren som deltager i de kommende år, for at

[Bo Kristensen.]

han kunne opleve arbejdet inden for den bevægelse.

Med hensyn til at tage støtten fra nogen må jeg klart gøre opmærksom på, at vi fra vort partis side ikke tilnærmelsesvis har udtrykt det, finansministeren tillægger os nu. Vi har ikke ønsket at tage støtten fra nogen, men vi ønsker at få den ind under fagministerierne, så den ikke under tipsloven skal være afhængig af, hvor meget der kommer ind i kroner og øre fra tipningen.

Jeg vil gerne bede om, at man går ind i en seriøs diskussion i udvalgsarbejdet, hvis den formulering behager de tilstedeværende her i salen mere.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af et udvalg til undersøgelse af lægevæsenet m. v. [af Nordqvist m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. XXI) findes i tillæg A. sp. 4945, fremsættelsen i tidenden sp. 3264).

Forslaget sattes til forhandling.

Indenrigsministeren (Egon Jensen): Jeg ved godt, at det, jeg skal snakke om, ikke har noget med tips at gøre. Det er formentlig i strid med forretningsordenen, men jeg kan ikke dy mig for den bemærkning, at TRIM sorterer under indenrigsministeriet. Det var bare en oplysning.

Jeg bliver nødt til i anledning af det forslag, som er fremsat af hr. Nordqvist m. fl., at give en lidt længere redegørelse, end jeg normalt ville gøre i forbindelse med et sådant forslag.

Den interesse, der inden for det sidste par år har været om lægevæsenet og sundhedsvæsenet i det hele taget samt om anvendelsen af ikke-autoriserede helbredelsesmetoder, gør det forståeligt, at man på ny i folketinget drøfter disse forhold og de veje, som man fremover skal betrede for at opnå en effektiv forbedring af de i dag herskende forhold inden for sygdomsforebyggelsen og sygdomsbekæmpelsen. Jeg forstår derfor også godt, at en række folketingsmedlemmer har taget initiativet til at genfremsætte det af medlemmer af den socialdemokratiske folketingsgruppe i maj 1971 fremsatte forslag til folketingsbeslutning, som ikke blev udvalgsbehandlet, hvorfor der dengang ikke blev lejlighed til at udveksle synspunkter om initiativer på dette område.

Når dette er sagt, må jeg imidlertid også fremhæve, at situationen i dag ikke er helt den samme som i 1971. Siden da er der på de områder, som var omfattet af forslaget til folketingsbeslutning, taget en række initiativer og tilvejebragt et omfattende materiale med henblik på yderligere initiativer, således at det behov, der måske dengang var til stede for et så omfattende udvalgsarbejde som det foreslåede, ikke i dag synes at eksistere i samme omfang.

Jeg vil naturligvis forsyne det folketingsudvalg, der vil blive nedsat til behandling af det fremsatte forslag, med alle de oplysninger, som er indeholdt i det nye, meget omfattende materiale, jeg har, ligesom jeg er rede til at drøfte materialet med udvalget, hvis man ønsker det. Jeg skal derfor nøjes med nu ganske kort at oplyse, på hvilke punkter situationen i dag ikke er den samme som i 1971.

Det siges i bemærkningerne til forslaget, at det foreslåede udvalg bl. a. bør undersøge arbejdsdelingen mellem de forskellige sygehuse og arbejdsdelingen mellem læger i almen praksis, speciallæger og sygehuse og herunder undersøge mulighederne for en bedring af visitationen. Hertil skal jeg oplyse, at indenrigsministeriet siden folketingets sidste behandling af forslaget har udsendt vejledende retningslinjer for sygehusvæsenets udbygning, der bl. a. drejer sig om fordelingen af sygehusfunktioner mellem landsdelsspecialafdelinger og øvrige specialafdelinger. I retningslinjerne betones nødvendigheden af, at sygehusvæsenet i hver amts-